

METINĖ VEIKLOS ATASKAITA

2014

TURINYS

APIE ŠIUOLAIKINIŲ DIDAKTIKŲ CENTRĄ	3
CENTRO VALDYMAS	4
PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS	5
Projektai, programos	5
Leidyba	7
Kvalifikacijos tobulinimas	9
Gerosios patirties sklaida	13
Ekspertinė veikla	13
FINANSINIAI RODIKLIAI	14

APIE ŠIUOLAIKINIŲ DIDAKTIKŲ CENTRĄ

Viešoji įstaiga Šiuolaikinių didaktikų centras – tai nevyriausybinė organizacija, neformaliojo suaugusiųjų švietimo institucija, įkurta 1999 m. VŠĮ Atviros Lietuvos fondo ir Vilniaus pedagoginio universiteto iniciatyva kaip tarpuniversitetinis centras.

Misija

Inicijuoti ir įgyvendinti strateginius švietimo kaitos projektus bei programas, prisidėsiiančius prie šalies švietimo kokybės gerinimo, nuolat stebint, tiriant ir nagrinėjant bendrą švietimo padėtį, atsižvelgiant į Lietuvos ugdymo institucijų bei suaugusiųjų besimokančiųjų poreikius bei galimybes.

Tikslai

- Skatinti ir palaikyti visų ugdymo bei švietimo institucijų kolegišką bendravimą ir bendradarbiavimą.
- Ugdyti pedagogų norą ir gebėjimą nuolat tobulinti savo profesinę veiklą ir aktyviai dalyvauti Lietuvos švietimo kaitoje.
- Prisidėti prie Visą gyvenimą trunkančio mokymosi memorandumo nuostatų įgyvendinimo dirbant su įvairiomis suaugusiųjų grupėmis.
- Prisidėti prie Vystomojo švietimo tikslų įgyvendinimo šviečiant ir informuojant visuomenę apie plėtos ir darnaus vystimosi procesus.

Veiklos kryptys

- Švietimo projektų bei programų kūrimas ir įgyvendinimas.
- Pedagogų ir kitų suaugusiųjų grupių profesinis tobulinimas.
- Suaugusiųjų profesinio tobulinimosi programų kūrimas ir sklaida.
- Nacionalinių ir tarptautinių konferencijų bei seminarų organizavimas.
- Pažintinių, profesinio tobulinimosi ir mainų vizitų organizavimas.
- Ekspertavimas, konsultavimas.
- Tyrimų atlikimas ir organizavimas.
- Leidyba.

Narystė

Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija

Nuo 2000 m.

Tarptautinis kritinio mąstymo konsorciumas (International RWCT Consortium)

Nuo 2004 m.

Lietuvos nevyriausybinių vystomojo švietimo ir bendradarbiavimo organizacijų tinklas

Nuo 2010 m.

CENTRO VALDYMAS

Pagal Šiuolaikinių didaktikų centro įstatus, valdymo organai yra Centro dalininkų susirinkimas, Centro Patariamoji taryba ir Centro administracija.

Dalininkų susirinkimo sprendimai, priimti Centro įstatuose numatytais dalininko kompetencijos klausimais, yra privalomi Patariamajai tarybai, direktoriui bei kitiems Centro darbuotojams.

Jeigu Centro dalininkas yra vienas asmuo, jis vadinamas viešosios įstaigos savininku, o jo raštiški sprendimai prilyginami visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimams.

Patariamoji taryba – tai kolegialus patariamasis organas. Ji sudaroma iš Tarybos pirmininko ir kitų Tarybos narių. Centro Tarybos narių skaičius, gali būti nuo 3 iki 7. Į Tarybos sudėtį skiriami Centro dalininkų pasiūlyti atstovai. Centro Taryba už savo veiklą atsiskaito Centro dalininkų susirinkimui.

Centro operatyvią veiklą organizuoja, vykdo ir strategiškai jai vadovauja Centro administracija. Administracija dirba vadovaudamasi įstatymais, Centro įstatais, savo darbo reglamentu, padalinių bei pareigybių nuostatais, Centro dalininkų susirinkimo priimtais nutarimais ir Centro administracijos vadovo sprendimais.

Dalininkas

Daiva Penkauskienė

Patariamoji taryba

Tarybos pirmininkė

prof. dr. Valdonė INDRAŠIENĖ

Mykolo Romerio universiteto Socialinių technologijų fakulteto Edukologijos ir socialinio darbo instituto direktorė

Tarybos nariai

dr. Kęstutis Kaminskas

LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto biuro vedėjas, Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Edukologijos katedros dėstytojas

Gintas RUIBYS

Baltic Legal Solutions administracijos vadovas

doc. dr. Algirdas MONKEVIČIUS

Mykolo Romerio universiteto Politikos ir Vadybos fakulteto dekanas

Nijolė LISEVIČIENĖ

Trakų švietimo centro direktorė

Darbuotojai

Daiva PENKAUSKIENĖ, direktorė

Lina GRINYTĖ, projektų koordinatorė

Asta MATONYTĖ, projektų koordinatorė

Jurgita BALAIŠIENĖ, administratorė

PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Projektai ir programos

Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose

SFMIS Nr. VP1-2.2-ŠMM-10-V-02-017

Trukmė – 2013 - 2015 m.

Rėmėjai – Europos socialinis fondas, LR Vyriausybė

Projekto vykdytojas – Šiuolaikinių didaktikų centras

Projekto partneriai: Mažeikių „Žiburėlio“ pradinė mokykla, Molėtų gimnazija, Šilutės pirmoji gimnazija, Vilniaus Simono Daukanto progimnazija, Vilniaus „Vyturio“ pradinė mokykla, Lietuvos skautija

Paramos suma – 549999,00 Lt.

Trumpas aprašymas

Projektas vykdomas pagal 2007-2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksnių programos priemonę VP1-2.2-ŠMM-10-V „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra“.

Šiuo projektu siekiama plėtoti neformaliojo ugdymo specialistų, mokinių, jaunimo, tėvų kritinio mąstymo ugdymo kompetencijas, parengiant šiuolaikiškas metodines priemones. Taip prisidedama prie Neformaliojo ugdymo koncepcijos nuostatų, Vaikų ir jaunimo socializacijos programos uždavinių įgyvendinimo.

Įgyvendinant projektą, buvo sukurta kritinio mąstymo neformaliojo ugdymo programa ir metodinė medžiaga, padėsianti neformaliojo ugdymo specialistams, klasių auklėtojams, dirbantiems su mokiniais popamokinių užsiėmimų bei klasės valandėlių metu, ugdyti mokinių savarankišką, nepriklausomą kritinį mąstymą, ugdyti problemų sprendimo, projektinės veiklos, tyrinėjimo ir bendradarbiavimo įgūdžius, socialines, pilietines nuostatas bei vertybes. Parengta medžiaga buvo išbandyta pilotinių mokymų neformaliojo ugdymo specialistams ir klasių auklėtojams metu.

Taip pat buvo sukurta neformaliojo ugdymo programa bei mokomoji medžiaga jaunimo organizacijų nariams, kuri padės tiksliau, prasmingiau planuoti bei organizuoti veiklas, skirtas darbui su bendraamžiais ar/ir įvairaus amžiaus mokiniais, konkrečių organizacijų nariams. Medžiagoje siūlomais metodais ir veiklomis siekiama ugdyti individualius kritinio mąstymo įgūdžius, plėtoti, tobulinti komandinio, bendruomeninio darbo veiklas, mokytis identifikuoti konkrečias problemas, jas analizuoti ir efektyviai spręsti, rengti ir vykdyti projektus, atlikti tyrinėjimo veiklas, mokytis prasmingo laisvalaikio praleidimo formų ir galimybių siekiant prisidėti prie asmeninio tobulinimo bei visuomenei naudingo darbo, pilietinių nuostatų bei vertybių ugdymo. Parengta medžiaga buvo išbandyta mokymų mokiniais ir jaunimo organizacijų nariams Mažeikiuose, Šilutėje, Molėtuose ir Vilniuje Mokymai.

Buvo parengtos rekomendacijos tėvams, kurios padės atpažinti kritinio mąstymo bruožus, juos ugdyti ir plėtoti bendraujant su savo vaikais, pateiks konkrečių patarimų, kaip tai daryti veikiant drauge su vaikais, kaip skatinti ir vertinti kritinį mąstymą, siekiant ugdyti nepriklausomas ir atsakingas asmenybes.

2014 m. buvo rengiami kritinio mąstymo multiplikatoriai, kurie įgijo pakankamai žinių ir įgūdžių, sudarančių prielaidas sėkmingai taikyti kritinio mąstymo ugdymo strategijas dirbant su suaugusiais – kolegoms mokytojais, mokyklų administracijų atstovais, tėvais ir jaunimo organizacijų lyderiais, atsakingais už organizacijų vystymą. Multiplikatoriai gerą patirtį skleidė per mokyklų, jaunimo organizacijų atstovų mokymus, informacinius renginius 10 savivaldybių.

Interneto svetainė http://www.sdcentras.lt/proj_kmkopetencijos.htm

LeGMe – Mokomės būti gerais mentoriais

Nr.2013-1-RO1-GRU06-29565 1

Trukmė – 2013 - 2015 m.

Rėmėjas – Europos Komisija, Mokymosi visą gyvenimą Grundtvig mokymosi partnerysčių programa

Projekto vykdytojas – Tarptautinis kritinio mąstymo ugdymo konsorciumas (Rumunija)

Projekto partneriai: Šiuolaikinių didaktikų centras, Asociacija MUNTERwegs (Šveicarija), Nacionalinės vaikų teisių apsaugos asociacijos Mecklenburg-Vorpommern e.V. agentūra (Vokietija), Europos studijų ir iniciatyvų centras (Italija), Grimstad savivaldybės kvalifikacijos tobulinimo tarnyba (Norvegija), Demokratinio švietimo Oravos asociacija (Slovakija), Laisvės į švietimą forumas (Kroatija)

Paramos suma – 535184,40 Lt

LeGMe yra dviejų metų trukmės mokymosi partnerysčių projektas, kuriame siekiama parengti pedagogines priemones bei komandą, gebančią jomis pasinaudoti, kuriant efektyvias mentorystės programas, skirtas darbui su suaugusiais ir vaikais, siekiant prasmingos ir atsakingos veiklos bendruomenės gerovei. Projektu suteikiama mokymosi galimybė suaugusiems (mentoriams ir mentorių mokytojams), siekiantiems neformaliojo švietimo veiklų efektyvumo.

Projekto partneriai dalijasi mentorystės programų patirtimi ir gerosios praktikos pavyzdžiais. Dirbdami kartu projekto partneriai kuria mentorių mokymo programą, tinkančią kiekvienai organizacijai, pritaikytą skirtingiems mentorių auklėtinių poreikiams bei Vadovą mentoriams ir mentorių programos koordinatoriams. Į mentorystės programas buvo įtraukti suaugusieji, kurie gali skirti laiko šiai veiklai: senjorai, bedarbiai, studentai ir kiti, norintys ir įsipareigoję dalyvauti. Šie žmonės jausis prisidedantys prie visuomenės gerovės, aktyviai tenkindami jų bendruomenės poreikius, o tai itin reikšminga asmeninė patirtis.

Projekto veiklos:

1. Informacijos apie egzistuojančias rizikos grupės vaikų ir jaunuolių mentorių programas atranka ir analizė.
2. Mentorių programų bendros struktūros ir gairių parengimas.
3. Atskirų mentorių programų rengimas kiekvienoje partnerėje šalyje.
4. Mentorių programų išbandymas, jų monitoringas ir vertinimas naudojantis kitų partnerių bei suinteresuotųjų teikiama parama virtualioje erdvėje.
5. Projekto rezultatų sklaida ir tolesnis naudojimas; projekto susitikimai.

Šiuolaikinių didaktikų centras vykdydamas projektą Lietuvoje, bendradarbiauja su vietiniais partneriais – Šv. Kryžiaus namais ir Lentvario Caritas vaikų dienos centru "Akimirka". Projektui prasidėjus, buvo sudaryta projekto grupė, kurios nariai yra šių organizacijų darbuotojai bei kiti asmenys, pareiškę norą dalyvauti projekte ir tapti suaugusiųjų švietėjais – būsimųjų mentorių mokytojais.

2013 m. Šiuolaikinių didaktikų centras parengė metodologiją mentorių rengimo programų situacijai partnerėse šalyse tirti. Remiantis ja, projekto grupė parengė ir atliko mentorių rengimo situacijos tyrimą mūsų šalyje, nagrinėjo mentorystės programas, bendravo su tų programų įgyvendintojais. Tyrimo rezultatų apžvalgoje aprašomos identifikuotos ir nagrinėtos mentorių rengimo programos Lietuvoje, koncentruojantis į programas, skirtas ruošti mentorių darbui su įvairaus amžiaus vaikais, aptariamais programų panašumais ir skirtumais.

Nuo 2014 m. kovo mėn. projekto grupė pradėjo dirbti su parengtomis mentorių rengimo programų gairėmis. Dirbant grupėje susitikimų metu ir individualiai pasidalijus konkrečiomis užduotimis, buvo parengtas pirmasis mentorių rengimo programos variantas, kuriame aptartas ir visas mentorių paieškos bei atrankos procesas.

2014 m. lapkričio mėn. pradėtas vykdyti mentorių rengimo programos išbandymas, monitoringas ir vertinimas. Buvo atrinkta 15 būsimųjų mentorių, kurie 2014 m. birželio 5-6 d. ir rugsėjo 25-26 d. dalyvavo 6 val. trukmės mokymuose. Pagrindinės temos – savanorystės pagrindai, asmens pažinimas, konfliktų valdymas.

Interneto svetainė http://www.sdcentras.lt/proj_legme.htm

Leidyba

Kritinio mąstymo ugdymo vadovas neformaliojo ugdymo specialistams, klasių auklėtojams, 2014

Šis leidinys parengtas įgyvendinant projektą „Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose“ (2013-2015 m.). Vadovas skirtas neformaliojo ugdymo specialistams, užklausinės veiklos organizatoriams, klasių auklėtojams, siekiantiems prisidėti prie Neformaliojo vaikų švietimo koncepcijos (2012) 15.3 uždavinio „ugdyti gebėjimą kritiškai mąstyti, rinktis ir orientuotis dinamiškoje visuomenėje“ įgyvendinimo. Įvairių dalykų mokytojai galėtų adaptuoti ir taikyti savo pamokose ar popamokinėje veikloje tam tikrus šiame leidinyje pateiktus kritinio mąstymo metodus. Leidinio tikslas – plėtoti pedagogų kompetenciją taikyti kritinio mąstymo ugdymo technologiją neformaliajame ugdyme, t. y. supažindinti su metodais ir strategijomis, skatinančiomis kritinį mąstymą; pateikti kritinio mąstymo ugdymo teorijos taikymo neformaliajame ugdyme pavyzdžių ir metodikų; skatinti analizuoti ir vertinti ugdomąją veiklą neformaliojo ugdymo procese. Šiuo leidiniu siekiama padėti pedagogams įgyti kritinio mąstymo ugdymo strategijos taikymo įgūdžių. Jį sudaro skyriai, kuriuose gausu teorinių ir praktinių pavyzdžių, konkrečių nurodymų bei patarimų. Leidinyje pateikiamų teorinių ir praktinių pavyzdžių įvairovė pravers visiems, prisidedantiems prie neformaliojo ugdymo organizavimo.

Kritinio mąstymo ugdymo mokomoji medžiaga mokinių ir jaunimo organizacijų nariams, 2014

Šis leidinys parengtas įgyvendinant projektą „Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose“ (2013-2015 m.). Mokomoji medžiaga jaunimo organizacijų nariams padės tikslingiau, prasmingiau planuoti bei organizuoti veiklas, skirtas darbui su bendraamžiais ar/ir įvairaus amžiaus mokiniais, konkrečių organizacijų nariais. Leidinyje pristatoma kritinio mąstymo samprata, analizuojama neformaliojo ir kritinio mąstymo ugdymo principų vienovė, aiškinama, kaip ugdyti kritinį mąstymą dirbant su jaunimo grupėmis ir ką svarbu žinoti jaunimo grupių vadovams – ugdytojams. Leidinyje siūlomais metodais ir veiklomis siekiama ugdyti individualius kritinio mąstymo įgūdžius, plėtoti, tobulinti komandinio, bendruomeninio darbo veiklas, mokyti identifikuoti konkrečias problemas, jas analizuoti ir efektyviai spręsti, rengti ir vykdyti projektus, atlikti tyrinėjimo veiklas, mokyti prasmingo laisvalaikio praleidimo formų ir galimybių siekiant prisidėti prie asmeninio tobulinimo bei visuomenei naudingo darbo, pilietinių nuostatų bei vertybių ugdymo. Pateiktos užduotys skatins apmąstyti perskaitytą informaciją ir ją pritaikyti praktiškai, o situacijos – padės studijuoti medžiagą savarankiškai ir įvertinti savąjį supratimą.

Rekomendacijos tėvams apie vaikų ir jaunimo kritinio mąstymo ugdymą, 2014

Šis leidinys parengtas įgyvendinant projektą „Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose“ (2013-2015 m.). Rekomendacijos skirtos tėvams, auginantiems priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikus. Jų paskirtis – padėti įžvelgti, atpažinti, ugdyti ir plėtoti vaikų kritinio mąstymo gebėjimus šeimoje – kalbant, diskutuojant, skaitant, sprendžiant problemas, padedant mokyti. Leidinio autoriai dalijasi mokslininkų įžvalgomis ir ilgamete darbo su įvairaus amžiaus vaikais bei suaugusiais patirtimi ugdant kritinį mąstymą, pateikia pavyzdžių ir tikisi, kad tėvai atsirinks tai, kas jiems ir jų vaikams aktualiausia bei tinkamiausia. Leidinį sudaro penki skyriai, kuriuose pristatoma kritinio mąstymo samprata ir pagrindžiama jo ugdymo svarba, aiškinama, kaip kurti kritiniam mąstymui palankią aplinką, dalijamasi kai kuriomis prasmingo skaitymo ir diskutavimo strategijomis, pateikiama pavyzdžių, kaip kritiškai žiūrėti į problemas ir jas spręsti, rekomenduojama, kaip padėti vaikams mokyti ir tapti savarankiškai ir prasmingai besimokančiais. Taip pat trumpai pristatomi tėvų apklausos apie kritinio mąstymo ugdymo gebėjimų ugdymą namų aplinkoje rezultatai, kurie iš dalies padėjo apsispręsti, ką įtraukti į šias rekomendacijas, į ką atkreipti dėmesį. Pagrindinė autorių intencija – parodyti, kad kritinis mąstymas nėra kažkoks sudėtingas procesas, kurį gali „valdyti“ tik profesionalai – mokslininkai ar pedagogai. Suvokus esminius kritinio mąstymo principus galima jį nuosekliai ir kryptingai ugdyti panaudojant kasdienes situacijas, įprastą šeimos gyvenimą.

CD Mokomoji medžiaga "Kritinis mąstymas - neformaliajam ugdymui"

Kompaktiniame diske pateikiami projekto „Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose“ (2013-2015 m.) metu parengti leidiniai: "Kritinio mąstymo ugdymo vadovas neformaliojo ugdymo specialistams, klasių auklėtojams", "Rekomendacijos tėvams apie vaikų ir jaunimo kritinio mąstymo ugdymą", "Kritinio mąstymo ugdymo mokomoji medžiaga mokinių ir jaunimo organizacijų nariams" bei mokomieji filmai: "Kritinis mąstymas – neformaliajam ugdymui: mokomoji medžiaga neformaliojo ugdymo specialistams ir klasių auklėtojams“, "Kritinis mąstymas – neformaliajam ugdymui : mokymo priemonė mokinių ir jaunimo organizacijų nariams“, „Kritinis mąstymas – neformaliajam ugdymui: mokymo priemonė kritinio mąstymo ugdymo multiplikatoriams“.

Kvalifikacijos tobulinimas

Šiuolaikinių didaktikų centras rengia kvalifikacijos tobulinimo programas įvairioms besimokančiųjų suaugusiųjų grupėms. Programos orientuotos į ugdymo turinio kaitą, Lietuvos ir Europos švietimo programų reikalavimus, pagrįstos mokymosi metodų bei mokymo proceso vertinimo įvairove.

Dauguma Šiuolaikinių didaktikų centro siūlomų kvalifikacijos tobulinimo programų skirtos visų dėstomųjų dalykų bendrojo lavinimo mokyklos mokytojams, dirbantiems su įvairaus amžiaus vaikais, klasių auklėtojams taip pat aukštųjų mokyklų, kolegijų, profesinių mokyklų dėstytojams, neformalaus ugdymo specialistams, mokyklų psichologams, specialiesiems pedagogams, socialiniams pedagogams.

Seminarų dalyviai gauna LR Švietimo ir mokslo ministerijos pripažįstamą pažymėjimą.

Nuo 2008 m. Šiuolaikinių didaktikų centras yra akredituotas suaugusiųjų švietimo centras. Akreditacijos pažymėjimo Nr. AP Nr. 031 (2008-11-13 įsakymas Nr. ISAK-3161)

2014 m. siūlytos kvalifikacijos tobulinimo programos

Eil. Nr.	ŠDC akredituotos programos
1.	Aktyvaus tėvų susirinkimo organizavimas
2.	Antikorupcinio ugdymo galimybės bendrojo lavinimo mokykloje
3.	Augmentinės ir alternatyvios komunikacijos (AAK), informacinių kompiuterinių technologijų (IKT) bei kitų specialiųjų mokymo priemonių taikymas dirbant su intelekto, kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus turinčiais vaikais
4.	Bendrųjų programų pritaikymo vidutiniškai sutrikusio intelekto mokiniams gairės
5.	Darbas su tekstu
6.	Debatų metodas ugdymo procese
7.	Demokratinis ugdymas daugiakultūroje visuomenėje: problemos ir metodika
8.	Dvasinių vertybių ugdymas. Šatrijos Ragana – vertybių puoselėtoja
9.	Efektyvios veiklos pagalbininkai: laiko planavimas, susirinkimų vedimas, veiksmingas empatinis klausymas ir informacijos pateikimas
10.	Efektyvus duomenų naudojimas mokykloje
11.	Emocinės sveikatos stiprinimas mokykloje
12.	Gabių ir kūrybiškų vaikų ugdymo pamokoje metodai ir programos
13.	Grupinio darbo metodas ugdymo procese
14.	Integruotų programų kūrimo principai priešmokyklinio ugdymo etape
15.	Istorinis ir kultūrinis paveldas Klaipėdos krašte ir pasienyje
16.	Konfliktų valdymas
17.	Kritinį mąstymą skatinančios aplinkos kūrimas
18.	Kritinį mąstymą skatinantys mokymo metodai
19.	Kritinio mąstymo skatinimas priešmokyklinio ugdymo etape
20.	Kritinio mąstymo svarba ugdant sveiką gyvenseną
21.	Kritinio mąstymo ugdymas raštu
22.	Kritinio mąstymo ugdymas sėkmingai ateities karjerai
23.	Kritinio mąstymo ugdymas skaitant ir rašant
24.	Kritinio mąstymo ugdymo pamokos planavimas
25.	Kritinio mąstymo ugdymo pamokos vertinimas ir įvertinimas
26.	Kritinio mąstymo ugdymo schema
27.	Kritinio mąstymo ugdymo schemas panaudojimo galimybės mokant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius vaikus
28.	Kritinis mąstymas – neformaliajam mokinių ir jaunimo organizacijų narių ugdymui
29.	Kritinis mąstymas – neformaliajam ugdymui
30.	Kūrybiškas anglų/užsienio kalbos mokymas(-is) pradinėse klasėse
31.	Kūrybiškumo ugdymas humanitarinių ir socialinių dalykų pamokose

32.	Lietuvos švietimo teisė: įgaliojimai, teisė, pareigos, atsakomybė
33.	Literatūrinė Šilutė
34.	Mąstančių skaitytojų ugdymas
35.	Mažeikių „Žiburėlio“ pradinės mokyklos patirtis dirbant pagal programą „Kritinio mąstymo ugdymas skaitant ir rašant“
36.	Mokinių motyvacijos skatinimo sistema Molėtų gimnazijoje ir gabių fizikai vaikų ugdymas
37.	Mokyklos biblioteka kaitos sąlygomis: kritinio mąstymo ugdymas
38.	Mokyklos muziejaus kūrimas ir vystymas
39.	Mokyklos veiklos įsivertinimas – mokinių pažangai ir organizacijos tobulinimui
40.	Mokymosi stiliai
41.	Mokytojų tyrimai pradiniame ugdymo etape
42.	Moksleivių savitarpio pagalba
43.	Nemuno deltos regioninis parkas
44.	Perimamumas ir tęstinumas pradiniame ugdymo etape
45.	Pozityvios nuostatos bendravime ir pokalbio valdymas
46.	Projektų metodas ugdymo procese
47.	Santykių tarp lyčių psichologiniai aspektai
48.	Skaitymo skatinimas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo etape
49.	Skaitymo skatinimas įvairių dalykų pamokose
50.	Skaitmeninių istorijų kūrimas
51.	Specialiųjų poreikių vaikų integravimas ugdymo institucijose
52.	Strateginis planavimas
53.	Suaugusiųjų mokymas
54.	Tautinių mažumų ugdymo(-si) poreikiai ir jų patenkinimas
55.	Verslumo ugdymas
56.	Vidutiniškai sutrikusio intelekto mokinių socialinės kompetencijos ugdymas: kryptys ir metodai
Eil. Nr.	Programos vykdomos pagal projektus ir viešuosius pirkimus
57.	Atvejų analizės taikymas universitetinėse studijose
58.	Formalusis ir neformalusis vaikų ir jaunimo ugdymas: sąsajos, jungtys, perspektyvos
59.	Kritinio mąstymo multiplikatorių mokymai
60.	Kritinio mąstymo multiplikatorių-jaunimo organizacijų narių patirties sklaida
61.	Kritinio mąstymo multiplikatorių-mokytojų patirties sklaida
62.	Pedagogų kvalifikacijos tobulinimą vykdančių institucijų vaidmuo visą gyvenimą trunkančio mokymosi kontekste
63.	Projekto LeGMe mentorių mokymai
64.	Vystomojo bendradarbiavimo ir švietimo idėjos bei projektai
Eil. Nr.	Kursai
65.	Skaitymas, rašymas ir refleksija prasmingam mokymuisi (Reading, Writing and Reflection for Engaged Meaningful Learning)

2014 m. įvykę kvalifikacijos tobulinimo renginiai (seminarai, kursai, mokymai)

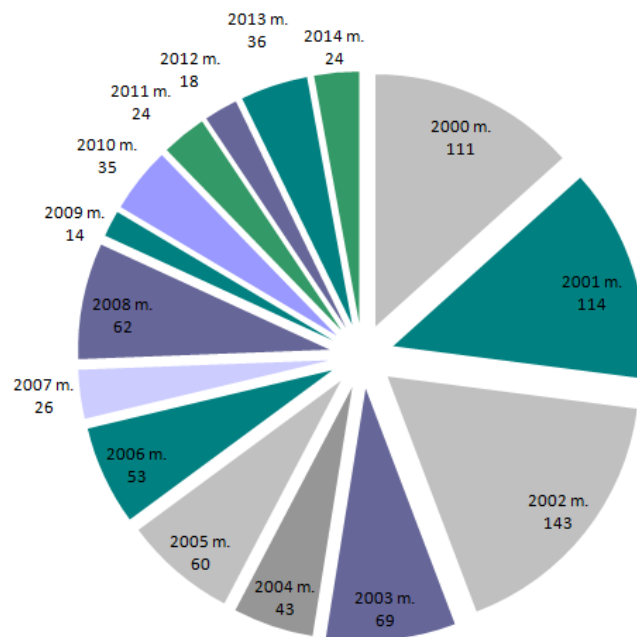
Eil. Nr.	Pavadinimas	Renginių sk.	Valandų sk.	Dalyvių sk.
1.	Atvejų analizės taikymas universitetinėse studijose	1	24	20
2.	Formalusis ir neformalusis vaikų ir jaunimo ugdymas: sąsajos, jungtys, perspektyvos	1	8	36
3.	Konfliktų valdymas. Pozityvios nuostatos bendravime ir pokalbio valdymas	1	4	24
4.	Kritinį mąstymą skatinantys mokymo metodai	1	6	22
5.	Kritinio mąstymo multiplikatorių mokymai	1	16	30
6.	Kritinio mąstymo multiplikatorių-jaunimo organizacijų narių patirties sklaida	2	48	56
7.	Kritinio mąstymo multiplikatorių-mokytojų patirties sklaida	4	128	145
8.	Kritinio mąstymo ugdymas raštu	1	8	20
9.	Kritinio mąstymo ugdymo pamokos planavimas	2	16	37
10.	Kritinio mąstymo ugdymo schema	1	6	22
11.	Kūrybiškas anglų/užsienio kalbos mokymas (-is) pradinėse klasėse	1	24	28
12.	Mąstančių skaitytojų ugdymas	1	8	16
13.	Mokyklos veiklos įsivertinimas: geros mokyklos samprata - XXI a. mokyklai	1	6	30
14.	Mokymo(-si) metodai per įvairių dalykų pamokas	1	8	23
15.	Pedagogų kvalifikacijos tobulinimą vykdančių institucijų vaidmuo visą gyvenimą trunkančio mokymosi kontekste	1	8	57
16.	Projekto LeGMe mentorių mokymai	2	12	27
17.	Vystomojo bendradarbiavimo ir švietimo idėjos bei projektai	1	16	20
18.	Skaitymas, rašymas ir refleksija prasmingam mokymuisi (Reading, Writing and Reflection for Engaged Meaningful Learning)	1	40	20
Iš viso:		24	386	633

Eil. Nr.	Dalyvių tikslinės grupės	Renginių sk.	Valandų sk.	Dalyvių sk.
1.	Pradinio ugdymo mokytojai	1	24	28
2.	Mokyklų bendruomenės, komandos	14	222	374
3.	Aukštųjų mokyklų dėstytojai	1	24	20
4.	Kita (savivaldybių atstovai, bendruomenių atstovai, kultūros centrų darbuotojai, mokyklų administracijos darbuotojai, mokytojai ir jaunimo organizacijų nariai, pedagogų kvalifikacijos tobulinimo politiką formuojančių ir vykdančių institucijų darbuotojai, studentai, bedarbiai, dirbantieji, jaunimo organizacijų nariai, migrantų mokytojai)	8	116	211
Iš viso:		24	386	633

Eil. Nr.	Lektoriai	Renginių sk.	Valandų sk.	Dalyvių sk.
1.	Pedagogai praktikai	9	204	268
2.	Aukštųjų mokyklų ir mokslo institucijų mokslininkai, dėstytojai	1	24	20
3.	Ministerijų, apskričių viršininkų, savivaldybių administracijų ir kitų valstybės institucijų darbuotojai	1	6	30
4.	Kiti (jungtinės lektorių grupės, jaunimo organizacijų nariai, psichologai)	13	152	315
Iš viso:		24	386	633

Lyginamoji statistika

Metai	KT renginių skaičius	Dalyvių skaičius
2000 m.	111	2694
2001 m.	114	3039
2002 m.	143	4348
2003 m.	70	1662
2004 m.	43	1040
2005 m.	60	1706
2006 m.	53	1639
2007 m.	27	601
2008 m.	62	1827
2009 m.	14	346
2010 m.	35	813
2011 m.	24	515
2012 m.	18	691
2013 m.	36	1067
2014 m.	24	633

Kursai, mokymai

Laimėjus Šiaulių universiteto vykdomo projekto „II pakopos tarptautinės jungtinės studijų programos „Regionų socioekonominė politika ir valdymas“ parengimas ir įgyvendinimas (JOINT-REGION)“ (VP1-2.2-ŠMM-07-K-02-076) pagal 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ įgyvendinimo VP1-2.2-ŠMM-07-K priemone „Studijų kokybės gerinimas, tarptautiškumo didinimas“, finansuojamo Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis, mokymo paslaugų teikimo konkursą, Šiuolaikinių didaktikų centras **organizavo mokymus Šiaulių universiteto dėstytojams.**

2013 m. spalio – gruodžio mėn. vyko mokymai „Informacinės komunikacinės technologijos: inovacijos studijų procese“ ir „Akademinis rašymas“. 2014 m. sausio mėn. vyko mokymai „Atvejų analizės taikymas universitetinėse studijose“. Iš viso 24 akad. val. trukmės mokymuose dalyvavo 63 dėstytojai.

Laimėjus projektų atrankos konkursą ir gavus paramą iš Švietimo mainų paramos fondo, 2014 m. birželio 8-14 d. Šiuolaikinių didaktikų centras organizavo tarptautinius Grundtvig kursus "**Skaitymas, rašymas ir refleksija prasmingam mokymuisi**" (**Reading, Writing and Reflection for Engaged Meaningful Learning**). Kursai skirti suaugusiųjų mokytojams ir specialistams, dirbantiems raštingumo ugdymo srityje, taip pat suaugusiųjų švietimo institucijų darbuotojams. Kursų tikslas – supažindinti dalyvius su efektyviais raštingumo ugdymo metodais. Mokymuose dalyvavo

20 dalyvių iš Belgijos, Bulgarijos, Graikijos, Italijos, Lenkijos, Latvijos, Portugalijos, Rumunijos, Turkijos, Jungtinės Karalystės.

Interneto svetainė <http://www.sdcentras.lt/read/index.htm>

Pagal 2013-06-04 paslaugų teikimo sutartį Nr. 3ESF6-032 (33.10) su Ugdymo plėtotės centru, Šiuolaikinių didaktikų centras parengė **pedagogų kvalifikacijos tobulinimo politiką formuojančių ir vykdančių institucijų darbuotojų metodinių dienų** programas ir 2014 m. surengė seminarus: „Formalusis ir neformalusis vaikų ir jaunimo ugdymas: sąsajos, jungtys, perspektyvos“ 2014 m. sausio 31 d. Panevėžyje, „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimą vykdančių institucijų vaidmuo visą gyvenimą trunkančio mokymosi kontekste“ 2014 m. kovo 21 d. Kaune. Dalis seminarų buvo organizuota 2013 m. Iš viso 2013-2014 m. metodinėse dienose dalyvavo 291 dalyvis.

Šiuolaikinių didaktikų centras kartu su VšĮ Darna vystimosi projektai, Troškūnų Švč. Trejybės parapija ir UAB Eurolexis parengė, organizavo ir 2014 m. birželio 3-4 d. Birštone vedė mokymus „**Vystomojo bendradarbiavimo ir švietimo idėjos bei projektai**“ 20 dalyvių. Mokymai organizuoti laimėjus paslaugų teikimo konkursą, vykdant projektą „Kokybiškas bendradarbiavimas vystymuisi – Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai projektas, 2013“ (Nr. DCI – NSA ES/2013/319 -124), finansuojamą Europos Komisijos ir Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos, kurį įgyvendina Asociacija „LITDEA“ su partneriu Nacionaline nevyriausybinių vystomojo bendradarbiavimo organizacijų platforma.

Įgyvendinant projektą „**Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose (Kritinis mąstymas – neformaliai ugdymui)**“ (SFMS Nr. VP1-2.2-ŠMM-10-V-02-017) parengti kritinio mąstymo ugdymo multiplikatoriai organizavo mokymus projekto partnerių mokyklose Mažeikiuose, Molėtuose, Šilutėje ir Vilniuje. Mokymai vyko 2014 m. gegužės–spalio mėn., juose iš viso dalyvavo 180 neformaliojo ugdymo specialistų ir klasių auklėtojų. 2014 m. spalio 30–31 d. Kaune, Lietuvos skautijos nacionalinėje būstinėje multiplikatoriai – jaunimo organizacijų nariai – vedė mokymus kitiems jaunimo organizacijų nariams (21 dalyvis). Visų šių mokymų metu multiplikatoriai dalijosi savo žiniomis apie kritinį mąstymą ir jo taikymą neformaliojo ugdymo veiklose, organizavo aktyvias praktines užduotis, iliustruojančias galimas veiklas, skatino dalyvius pradėti savo kasdienėje neformaliojo ugdymo veikloje taikyti kritinio mąstymo strategijas ir metodus.

Gerosios patirties sklaida

Šiuolaikinių didaktikų centras kartu su VšĮ Darnaus vystimosi projektai, Troškūnų Švč. Trejybės parapija ir UAB Eurolexis parengė, organizavo ir 2014 m. balandžio – gegužės mėn. vedė diskusijas „**Vystomasis bendradarbiavimas ir švietimas iš regioninės perspektyvos**“ Trakuose, Švenčionyse, Gargžduose, Rokiškyje, Šiauliuose. Iš viso diskusijose dalyvavo 130 dalyvių. Diskusijos organizuotos laimėjus paslaugų teikimo konkursą, vykdam projektą „Kokybiškas bendradarbiavimas vystymuisi – Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai projektas, 2013“ (Nr. DCI – NSA ES/2013/319 - 124), finansuojamą Europos Komisijos ir Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos, kurį įgyvendina Asociacija „LITDEA“ su partneriu Nacionaline nevyriausybinę vystomojo bendradarbiavimo organizacijų platforma.

Įgyvendinant projektą „Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose (Kritinis mąstymas – neformaliai ugdymui)“ (SFMIS Nr. VP1-2.2-ŠMM-10-V-02-017), nuo 2014 m. lapkričio mėn. 10-tyje savivaldybių pradėti vykdyti projekto **informaciniai renginiai "Kritinis mąstymas – neformaliai ugdymui: patirtis ir galimybės"**. Informacinių renginių metu pristatyti projekto metu sukurti produktai: kritinio mąstymo ugdymo metodinė medžiaga neformaliojo ugdymo specialistams, klasių auklėtojams, mokomoji medžiaga mokinių ir jaunimo organizacijų nariams, rekomendacijos tėvams apie vaikų ir jaunimo kritinio mąstymo ugdymą. Renginiuose savo patirtimi dalijosi ekspertai, dalyvavę kuriant šiuos produktus ir mokytojai bei jaunimo organizacijų atstovai, juos išbandę praktiškai vesdami mokymus kolegoms.

Ekspertinė veikla

Šiuolaikinių didaktikų centras laimėjo Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūros, atliekančios švietimo informacijos tinklo EURYDICE koordinatoriaus funkcijas Lietuvoje, skelbtą **duomenų teikimo, analizės ir jų aprašymo paslaugų konkursą, skirtą atnaujinti elektroninę Švietimo enciklopediją Eurypedia**. Šiuolaikinių didaktikų centro ekspertai surinko, išanalizavo, aprašė bei atnaujino šiuos Eurypedia Lietuva, skyrius lietuvių bei anglų kalbomis: „Švietimo reformos Lietuvoje“, „Teisės aktai“, „Institucijos“, „Bibliografija“, „Politinis, socialinis ir ekonominis kontekstas bei tendencijos“, „Bendrojo švietimo sistemos struktūra ir švietimo valdymas“, „Švietimo finansavimas“, „Ikimokyklinis ugdymas“, „Pradinis ugdymas“, „Pagrindinis, vidurinis ir pavidurinis aukštojo išsilavinimo nesuteikiantis ugdymas“, „Aukštojo mokslo studijos“, „Suaugusiųjų švietimas“, „Mokytojai ir kitas pedagoginis personalas“, „Vadovaujantis ir valdymo personalas“, „Kokybės užtikrinimas“, „Švietimo pagalba“, „Akademini judumas“. Taip pat parengė du straipsnius, susijusius su dviejų pastarųjų metų įgyvendintomis švietimo reformomis Lietuvoje.

Įgyvendinant projektą „Kritinio mąstymo kompetencijų plėtojimas neformalaus ugdymo veiklose (Kritinis mąstymas – neformaliai ugdymui)“ (SFMIS Nr. VP1-2.2-ŠMM-10-V-02-017), buvo parengtos ir atskiru leidiniu išleistos **rekomendacijos tėvams apie vaikų ir jaunimo kritinio mąstymo ugdymą**. Šios rekomendacijos skirtos tėvams, auginantiesiems priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikus. Jų paskirtis – padėti įžvelgti, atpažinti, ugdyti ir plėtoti vaikų kritinio mąstymo gebėjimus šeimoje – kalbant, diskutuojant, skaitant, sprendžiant problemas, padedant mokytis. Leidinio autoriai dalijasi mokslininkų įžvalgomis ir ilgamete darbo su įvairaus amžiaus vaikais bei suaugusiais patirtimi ugdant kritinį mąstymą, pateikia pavyzdžių ir tikisi, kad tėvai atsirinks tai, kas jiems ir jų vaikams aktualiausia bei tinkamiausia.

Rekomendacijos parengtos atlikus žvalgomąjį tyrimą, siekiant išsiaiškinti, kaip, kokiais būdais skatinamas vaikų kritinis mąstymas šeimoje ir kokios veiklos galėtų padėti ugdyti kritinio mąstymo įgūdžius. Tyrimo metu išsiaiškinta, kad daugiau nei trečdalis apklaustųjų retai arba niekada kartu nežiūri ir neaptaria filmų ir TV laidų. Dar didesnė dalis tėvų retai arba niekada kartu su vaikais skaito knygą/laikraštį ir aptaria, žaidžia mąstymą lavinančius stalo žaidimus, o apie pusė - artu lankosi kultūrinuose renginiuose ir juos aptaria. Taip pat atskleista, kad tėvai retai vaikus skatina klausyti ir klausinėti, savarankiškai ieškoti atsakymų, retai priimamai kolegialūs sprendimai visai šeimai aktualiais klausimais. Tyrimo rezultatai padėjo suformuoti Rekomendacijų koncepciją, struktūrą ir turinį.

Leidinį sudaro penki skyriai, kuriuose pristatoma kritinio mąstymo samprata ir pagrindžiama jo ugdymo svarba, aiškinama, kaip kurti kritiniam mąstymui palankią aplinką, dalijamasi kai kuriomis prasmingo skaitymo ir diskutavimo strategijomis, pateikiama pavyzdžių, kaip kritiškai žiūrėti į problemas ir jas spręsti, rekomenduojama, kaip padėti

vaikams mokytis ir tapti savarankiškai ir prasmingai besimokančiais. Taip pat trumpai pristatomi tėvų apklausos apie kritinio mąstymo ugdymo gebėjimų ugdymą namų aplinkoje rezultatai, kurie iš dalies padėjo apsispręsti, ką įtraukti į šias rekomendacijas, į ką atkreipti dėmesį. Pagrindinė autorių intencija – parodyti, kad kritinis mąstymas nėra kažkoks sudėtingas procesas, kurį gali „valdyti“ tik profesionalai – mokslininkai ar pedagogai. Suvokus esminius kritinio mąstymo principus galima jį nuosekliai ir kryptingai ugdyti panaudojant kasdienes situacijas, įprastą šeimos gyvenimą.

Interneto svetainė http://www.sdcentras.lt/proj_kmkompetencijos.htm

FINANSINIAI RODIKLIAI

Gautos lėšos 2014 m.

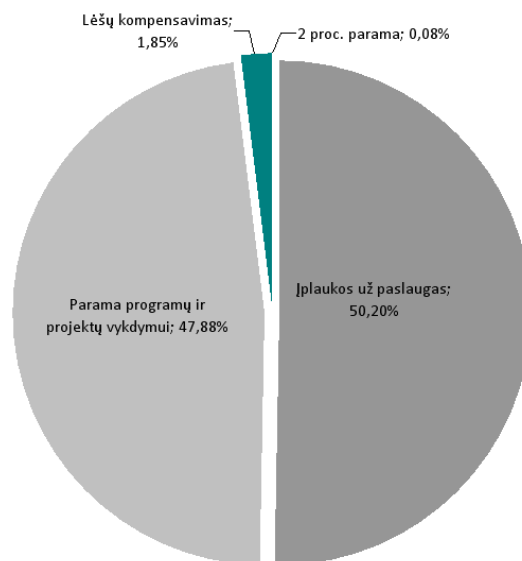
Europos socialinio fondo agentūra	43,54%	175.093,06 Lt
Ugdymo plėtotės centras	17,73%	71.300,00 Lt
Šiaulių universitetas	13,46%	54.144,00 Lt
Asociacija LITDEA	10,27%	41.285,00 Lt
Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra	6,29%	25.300,00 Lt
Švietimo mainų paramos fondas	3,91%	15.717,15 Lt
Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazija	0,75%	3.014,09 Lt
Kėdainių r. Šėtos gimnazija	0,75%	3.000,00 Lt
Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija	0,57%	2.280,00 Lt
Vilniaus „Žiburio“ pradinė mokykla	0,55%	2.200,00 Lt
Luigi Sturzo institutas (Italija)	0,43%	1.726,40 Lt
Vilniaus r. Medininkų šv. Kazimiero vidurinė mokykla	0,30%	1.200,00 Lt
Vilniaus "Vilties" specialioji mokykla-daugiafunkcinis centras	0,25%	1.015,00 Lt
AB SEB bankas	0,20%	804,64 Lt
Vilniaus r. Lavoriškių vidurinė mokykla	0,10%	420,00 Lt
Vilniaus r. Pagirių gimnazija	0,10%	400,00 Lt
Vilniaus r. Rudaminos "Ryto" gimnazija	0,09%	350,00 Lt
Vilniaus r. Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija	0,09%	350,00 Lt
Vilniaus r. Maišiagalos vaikų lopšelis-darželis	0,08%	317,00 Lt
2 proc. parama	0,08%	305,88 Lt
Vilniaus r. Skaidiškių mokykla-darželis	0,07%	280,00 Lt
Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija	0,07%	280,00 Lt
Vilniaus r. Rakonių pagrindinė mokykla	0,05%	200,00 Lt
Vilniaus r. Pakenės Česlovo Milošo pagrindinė mokykla	0,05%	200,00 Lt
Vilniaus r. Marijampolio vaikų lopšelis-darželis	0,05%	200,00 Lt
Vilniaus r. Kyviškių pagrindinė mokykla	0,05%	200,00 Lt
Lietuvos vaikų ir jaunimo centras	0,05%	200,00 Lt
Vilniaus r. Nemėžio vaikų lopšelis-darželis	0,04%	150,00 Lt
Vilniaus r. Eitminiškių pagrindinė mokykla	0,04%	150,00 Lt
Lietuvos anglų kalbos mokytojų asociacija "LAKMA"	0,01%	56,00 Lt

Iš viso:	100%	402.138,22 Lt
-----------------	-------------	----------------------

Gautų lėšų šaltiniai (I)

Įplaukos už paslaugas	50,20%	201.875,53 Lt
Parama programų ir projektų vykdymui	47,88%	192.536,61 Lt
Lėšų kompensavimas	1,85%	7.420,20 Lt
2 proc. parama	0,08%	305,88 Lt

Iš viso: 100% 402.138,22 Lt

Gautų lėšų šaltiniai (II)

Lietuvos valstybinės įstaigos	89,01%	357.960,30 Lt
Privačios Lietuvos įstaigos	10,48%	42.145,64 Lt
Privačios užsienio įstaigos	0,43%	1.726,40 Lt
Fiziniai asmenys	0,08%	305,88 Lt

Iš viso: 100% 402.138,22 Lt

